

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Kéziratok nem adataak vissza.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Éder János. Társzerkesztő: Holló Adolf. Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel</p>
---	---	--

Főispánunk fogadtatása.

Régóta nem volt Csongrád városnak része olyan kitüntetésben, mint amilyenben ma lesz szerencséje részesülni: mikor t. i. az ős Csongrád város, a vármegye legrégebb városa lesz az első, amely ünnepelesen fogadhatja Dr. Kelemen Béla főispán ur ő méltóságát, akinek működése elé jogos és nagy reményeket fűzünk. Reméljük a legjobbat, de addig várunk az elismerés dicsérő szavaival, amíg programbeszédjéből nem fogjuk látni, hogy ő e az a providenciális férfiú, akit ez a szinmagyar nép Messiásként vár, hogy a kivándorlási láz gyötrelmeitől s a nemzetközi idegenbe csalogató hazafiatlan elvek lelketrontó csábításaitól megmentse.

Mert mi, magyarok azt tartjuk, hogy amint vannak általános igazságok, léteznek örök törvények, époly szent kötelességek is érvényesülnek az emberi társadalomban, amelyek a vérségi, nemzeti kapcsolat alapján minden polgárt először arra köteleznek, hogy a saját nemzetének legyen hű fia — és csak aztán világpolgár. Viszont a nemzetnek első kötelessége önmaga iránt, hogy saját véreit mentse meg, ne pedig a külállamok jólétéért, nemzetközi elvekért áldozza fel erejét, vagyonát, fiait.

Boldogult nagynevű volt főispánunk: Vadnay Andor volt Széchenyi István óta az első magyar államférfi, aki felemelte szavát ebben a népsegítő irányban, és rámutatott arra, hogy a magyar államnak, magyar társadalomnak hazafias kötelessége foglalkozni a Széchenyi által kezdeményezett magyar nemzeti szocializmussal, a nép felsegítésének céljából.

Nagy szó volt ez, nagy jelentőségű eszme volt ez! És kivándorlás veszélye, az idegen elemek bevándorlásának inváziója, a megismétlődő sztrájkok, a nagy drágaság, az idegen szellem térfoglalása stb. arra ösztönöznek ma már minden jó hazafit, hogy nyissák fel szemüket, és lássanak munkához. Ahhoz a munkához, hogy a magyar társadalmat ne engedjék pusztulni, a kivándorlás által gyengíteni, ne engedjék kivetkőztetni formájából, ne gyógyítsuk nem nekünk való gyógyszerekkel, hanem a szociális reformokat magyar szellemben oldjuk meg, bajainkat természetünkhöz való orvosságokkal gyógyítsuk meg: úgy amint arra Európa legnagyobb uralkodóinak egyike: nagy Mátyás, és rokonlelkű szellemi utódja: nagy Széchenyi tervezték.

A magyar alföldi nép csodálatosan hűséges lelkének melegségével üdvözlí az ős Csongrád megye új főispánját.

Mi is azt tesszük — és kívánjuk, hogy legyen áldás működésén!
Isten hozza őt — aki a népsegítő Eszme nevében jön!

Csípkevarró műhelyt Csongrád leányainak!

Iparművészet. Nagy és mély értelme van ez összetett szónak. Ipar és művészet. Virágzik-e ez széles Magyarországon? Gyakorolja-e a széptehetségű magyar nemzet, mely, azt kellően kifejtve, dússá, tehát hatalmassá válhat?

A vagyon utat épít a műveltséghez. A tisztult eszmék éleslátókká tesznek: új és újabb aranymezőket találnak a vagyonosodásra. A hiúság követeléseinak pedig oda kiáltják: »A vagyon rang!« Elfoglalják az elmét hasznos, nemes ideákkal, kiszorítván belőle a laza erkölcs szapora parazitáit.

A józan következtetés e kis körutjáról visszatérek kiindulási pontomhoz, a szép ikerszó: az »iparművészet«-hez. Az egyik a másikat, a másik az egyiket egészíti ki. — Különösen az ipar fogalma igényli a művésztéstvért, mert annélkül nyers, haszontalan, otromba.

Sajnos, ez utóbbi jelzőket mi magunk, — szerencsétlen magyarok, — kik különös előszeretettel fűrészeljük a fát saját magunk alatt,

— erőszakoltuk az iparra, mely biztos, kiapadhatlan kincsesbányánk lehetne, — anyagi, szellemi és erkölcsi életünk erős szivverésévé nőhetne.

Mitől gazdagodtak meg a középkori városok? Megjön a felelet, ha kissé lapozgatunk a történet könyvében.

Mi adta meg Anglia erejét? Franciaország ragyogását?...

Spanyolország, — midőn a mórok dicső népe élte aranykorát: Kordova, Saragossa, Valladolid és egyéb drágakövekkel ékesíté magát. És ezek fénye beragyogja még a mai kort is, Ma a spanyol megveti az ipart, csupán az ősi iparon nagyokra nőtt őseket emlegetve, gögősen és éhesen ül borzas, sovány lován, büszkén nyújtja feléd száraz jobbját és egy pezetát követel alamizsnaként...

Van pedig magyar, aki még ma is, — midőn a tulipánmozgalom tavaszi élete hervadófélben van, — képes azt mondani haszontalan gyermekének: »Ha nem tanulsz, jó leszesz iparos-inasnak, varrónőnek.« E kijelentés egyenlő az örülettel.

Másképp beszéltek e hó 19-én,

hétfőn a főrendiház kiváló tagjai, midőn az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslatról cserélték magasrátörő eszméiket. Pl. »Nagy fontosságot tulajdonít a hazai iparfejlesztésnek és ettől közgazdaságunknak nagy eredményeket vár.« Vagy: »Nem tuloz, amikor az állami kedvezményben részesített gyárak munkásságának évi termelését 250 millió koronára értékelik.« Vagy: »A kormány egy nagyobb iparalap teremtését vette terbe s a tervet meg is valósítja stb.«

Az értelmiség ma még bééri, sőt vadássza a gyengén fizetett állami hivatalokat; de a nagyobbmértű iparfejlesztés a tudomány embereinek is dus állásokat fog teremteni.

A nőkérdés hepehupás útján szintén előrehaladtunk. Csak Csongrád és Csongrád női ne bírnák elkapni a boldogulás pálmáját? — Egyik legszebb galya: a művészi ipar lenne az, amely városunk nőinek, tehát városunknak megtermené az aranygyümölcsöt, egy semmiségnek látszó: a szorgalom és erős akarat ingyeneszköze révén.

Erős mozgalom történt városunk társadalmában főlészólitásomra, hogy műhellyel összekötött tanodát

állítsunk fel az új, de magas körökben nagy érték és becsülésre talált Dékányi-féle varrt csipkének, mely művészet és izlés tekintetében csakis a brüsszelivel versenyezhet és mesés áron kel el. Munka és megrendelések biztosítva.

Városunkban időztek fölszólításomra e hó 11-én e tárgyban Dékányi Árpád tanár, a csipke föltalálója Kiskunhalasról, — Sebestyén Károly rajztanár és Sassi Nagy Lajos urak Szegedről. A bemutatott csipkeminták itt is bámulatba ejtettek nagy szakértő társaságot.

A beruházás, főtartás költsége a csipke föltalálójának számítása szerint 2000 koronára sem rugtalan; mivel szemben egy-egy ügyes munkásnő 600 korona évi jövedelemre tehet szert. 30 nő tehát már 18,000 korona jövedelmet hozna a városba, különös áldására a szegényebb sorsú lakosságnak, — a haladás dicsőségét Csongrádnak, a magyar névnek.

50 munkásnő előjegyzése után a könnyen, gyorsan elnyerhető miniszteri engedély és segéllyel a legközelebb jövőben a munkát el lehet kezdeni a központi elemi iskola ideiglenesen átengedett egy termében.

A megkezdés munkájához Dékányi tanár megint eljönne megindítani a működést, melynek vezetését, felügyeletét továbbra is vállalná egy ügyes munkás tanítónő alkalmazása mellett.

A csipkevarrára legalkalmasabb olyan egyén, aki a vele járó keresetre rászorul. Minden ügyes kezű, jó szemű fiatal nő, vagy nagyobb növendék leány. Aki gyengébb és nem képes a nehezebb munkára, — vagy testi fogyatkozással sújtott is alkalmas rá. Sokan elő is vannak már jegyezve nálam munkásnőknek. Leginkább a szegényebb osztály leányain volna segítve szép, biztos kereset által.

Munkahiány ki van zárva, anynyi az előzetes megrendelés a budapesti-, saint-louis-i (Amerikában világkiállítás) és milánói nagy díjat nyert csipkére.

Föl tehát csipkevarrára, Isten segítségével, hazánk dicsőségére!
Zelenkáné.

Az alföldi transversális csatorna létesítése után.

A Duna-Tisza csatorna ügyét nem hagyják pihenni, a műszaki közvélemény is megmozdult ismét, s bár néha élesek is az ellentétek, de mindenütt az egyszerűtől áthatott jóindulatú kritikával vitatják a kivitel sokféle variációját. Annyi ellentétes felfogás mellett mégis egy közös elv máris kikristályosodott, hogy t. i. az Alföldet átszelő csatorna racionális, életrevaló eszme.

Rendkívül messze kiható gazdasági kérdése azonban az érdekelteknek a kivitel útja és módja s ebben a keretben bizonyon igen nehéz tájékozódni. A Tisza vidékének s általában a távolabbiaknak gyors és olcsóbb szállításra van első sorban szükségük, míg a közvetlen vidék: a Duna-Tisza köze inkább hosszabb vonalon óhajtja a csatornát, hogy nagyobb területen élvezze közvetlen áldásait. Utóbbiak a csatorna öntöző-berendezését is igényelnék, mert így több mint 100.000 hold volna intenzívebb gazdálkodás alá vonható, a terménymennyiség két, sőt háromszoros fokozásával s ugyszólván ingyen. Azok tehát, akik az u. n. mély bevágású rendszert pártolják, nagyon is alapos és döntő argumentumokkal cáfolják a magas vezetési rendszer híveit, kik között azonban első szaktekintélyeinket látjuk. A döntés nehéz és felette felelősségteljes. Reméljük, hogy mihamarább és közmegegyezéssel történik.

De egy dolog világos és indokolt előttünk, s ez az, hogy a csatorna vidékének teljes forgalmi berendezése tiszta lap, melyen hálás és időszerű már ma a tervezés.

Ez a terület adja meg az első és legerősebb impulzust azon tiszteletreméltó törekvésnek, melynek nyomait már évekre visszamenőleg a múltban is megtaláljuk, hogy egy olcsó és gazdaságos, alacsonyabb típusú h. é. vasutrendszer fejlesztését szorgalmazzuk. Nem is csendesült el korántsem a mozgalom, mely a szakkörök határain kívül a nagy közvélemény irányítására is hatni kíván, hogy a mai drága, fölösleges luxussal, biztonsággal és igényekkel épülő h. é. vasutak helyett olcsó, csakis a legszükségesebbekre szorítóköző színhálózat létesítése valódi nagy közérdek, gazdaságilag és pénzügyileg az egyedül racionális fejlődési irányzat. Annival is inkább fog ez az elv a csatorna kapcsán érvényesülni, mert a vizen való szállítás nem történhetik az év minden szakában s azon vasutak, melyek főképpen a csatorna forgalmát szolgálják majd, természetesen alkalmasak fognak annak természetéhez.

Az Alföldet átszelő nagy csatorna vidéke kell hogy megadja az első impulzust ezen igények és nehézségek redukálására. A csatorna mindkét oldala erős és intenzív gazdálkodás alá kerül. A termények tömege, azoknak mozgékonyasága, szállítási készsége megsokszorozódik. A csatorna odahordja olcsón az építési anyagot s megindul egy igen nagy vidék forgalmi és közlekedési berendezkedése egészséges, természetes alapon. Az átrakodás itt nem képez már akadályt. Minden vasut, bármilyen nyomtávu is, átrakodik a hajókra. A kérdés nem dől el azonban egyoldaluan a keskeny vágány rendszere mellett. Mert lesznek sinutak, melyek a csatorna kikötőjéitől egy másik már létező vonalra szállítanak árukat s ezek bizonyára meggondolják, célszerű-e az átrakodást még egyszer szükségessé tenniük. Valószínű emellett, hogy a gazdaságilag föllendült vidék áldozatkészsége biztosíthatja a költségesebb megoldást is, ha annak előnyeiről meggyőződött. Ezen utóbbi vonalak tehát a transito-forgalom miatt majd célszerűen rendes nyomtávval épülnek.

De kizárólagos monopóliumot nyer a keskeny-vágányu rendszer azon apró szárnyvasutakon, melyek mint apró közlekedési erek a csatorna mindkét oldalán létesülnek és a melyek a helyi forgalom lebonyolításán kívül transito-forgalomra nem számíthatnak. Ezek a kis olcsó és mozgékony vasutak adnak majd példát arra, hogy a vasut, vízi-ut és köz-ut har-

móniája mellett egy teljesen kiegészített közlekedési hálózat mit képes teremteni! Szociális és nemzeti szempontból örvedetes tény, hogy a szinmagyarság élvez ennek a gondolatnak gyümölcsseit. Ennek a népnek megerősödése és gazdagodása módot nyújt az államhatalomnak majd arra is, hogy egyéb távoli vidékeknek közlekedési igényeit hathatósabban karolja föl, mint eddig tehetette.

Továbbá, ha ma még nem is tudjuk, hogy a csatorna-szelvény adataihoz képest lesz-e elegendő fölös vízmennyiség, melynek energiája mint hajtóerő a mezőgazdasági és ipari telepeken kívül s a világítás olcsó megoldása után még közlekedési eszközök mozgatására is elegendő mennyiségben rendelkezésünkre fog állani, de bizonyosnak látszik, hogy vontatás szempontjából már a kőszén olcsó szállítása miatt is ezen csatornamenti vasutak önköltsége tetemesen redukálható lesz, a mi kihatással bír a rentabilitás kedvező alakulására.

A fejlett Nyugat példáján elindulhatunk mi is, ha az a nagy áldozat nem egyoldalú érdeket szolgál, de Magyarország szívének s közepének, az Alföldnek egész gazdasági létét gazdaságilag és jövedelmező alapokra helyezi. De ez csak úgy lehetséges, ha mód adatik arra, hogy a költségesen épült víziut mentén helyes gonddal és előrelátással oly közlekedési hálózat fejlődik, mely kellő minőségű közutak ölen olcsón és gazdaságosan épített sinutakkal lehetővé teszi azt, hogy a csatorna felszivó területe vagyis forgalmi határa magába vonja a messzebb vidéket is s ne csak pár város határát, de az egész Alföldet boldogítsa.

A Duna-Tisza-csatorna kiépítése tehát újabb irányt ad vasuti hálózatunk fejlesztésének. Visszahatással lesz egész tarifális és forgalmi életünkre. Főérdeme lesz, ha megindul az az egészséges irányzat, mely egy olcsóbb típusu, csak a legszükségesebb felszereléssel épült sinuti rendszert óhajt, hogy a vasutak berendezése és így főkéje is arányban álljon a szükségletekkel s következképpen a bizalom vasuti vonalak létesítése iránt országszerte meggyökerezjen.

Hoffmann Alajos, mérnök.

UJDONSÁGOK.

— **Ki hozza be a főispánt?** Kelemen Béla dr. Csongrádvármegye főispánja ma délelőtt külön vonaton érkezik hozzánk. A külön vonatot Csongrád község képviselőtestülete rendelte meg. Most a körül folyik a harc, hogy vajjon a vasutól kinek a fogata hozza be a városba a főispánt? Mint a lapokba közölve is volt: L. Tóth István mérnök levelet irt a főispánnak, melyben kéri a főispánt, hogy az ő fogatára üljön, amennyiben neki új hintója és telivér lovai vannak és a fogatot ő maga fogja behajtani magyar diszruhába. Ezt azért ajánlja fel: mert szerencséjének tartaná, ha az első 48-as főispánt ő hozhatná be Csongrádra. Másrészt meg Faragó Antal országgyűlési képviselő számít arra, hogy a főispánt behozza és erre a célra már egy négyes fogatot állított össze, a lovakat most tanítja be. Mindezekkel szemben pedig a fogadást rendező bizottság azt mondja, hogy ki hozza be a főispánt, azt a bizottság határozza meg és

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

a bizottság többsége, mint hallottuk, semmiesetre sem akarja engedni, hogy L. Tóth István fogatán jöjjön be. Ezek után kíváncsian várjuk, hogy vajjon ki lesz az a szerencsés halandó, aki Kelemen Béla drt, Csongrádvármegye főispánját a vasutól a városba hozhatja.

— **Az alispán betegsége.** Cicatricis Lajos dr. alispán, mint sajnálattal értesültünk ágyban fekvő beteg. Az alispán felső láb-szárán kellemetlen gyulladás keletkezett, mely amellet hogy rendkívül fájdalmas, különösen most, a főispáninstalláció küszöbén még alkalmatlan időben is jött, miután alig van a vármegyén, aki őt ez ünnepélyes aktusnál helyettesítse. Tegnap a gyulladás valamelyest enyhült, lehet, hogy vasárnapra az alispán már képes is lesz az ágyat elhagyni. Egy azonban bizonyos: az alispán az az eltökélt szándéka, hogy ha baja nem enyhülne is, a beiktató közgyűlésen mindenestre részt vesz.

— **A leánynevelő intézet.** Néh. gróf Károlyi Sándor végrendeletében azt a nemes eszmét akarta megvalósítani, hogy Csongrádon egy leánynevelő intézetet létesüljön. A napokban itt járt örököse: Károlyi László gróf ur és intézkedett, hogy már tavasszal hozzá is fogjanak az építéshez a jelenlegi sörház helyén, amelynél szebb telek nem is lenne képzelhető abban az esetben, ha a holt tiszai védgát elhordatnék onnan, mert így mindenre alkalmas ez a telek, csak éppen leánynevelő intézetnek nem való. Ideje lenne tehát, ha a szomszéd birtokosok is együttesen kérelmeznék e felesleges gát egy részének a malomtól a sörházig terjedő kanyarulatának, elhordását, amelyet a kereskedelmi miniszter ur feltétlenül meg fog engedni.

— **Ujoncozás.** Az 1906. évi ujoncjutalék sorozását a f. hó 21-én kezdte meg Szentesen a katonai és polgári vegyes bizottság. Az első napon 287 katonaköteles ifju állt a mérték alá, akik közül a bizottság nyolcvanhetet, tehát a sor alá kerülteknek csaknem 30 százalékát találta katonai szolgálatra alkalmasnak. A f. hó 22-én folytatták s befejezték az ujoncozást Szentesen s aztán az asszentáló bizottság hozzánk utazik át, és holnap kezdik a sorozást.

— **Országos szocialista nagy gyűlés.** Karácsonykor Csongrádon fogják tartani a magyarországi szervezett földmunkások nagy gyűlésüket. Csongrád tehát kezd országos érdeklődés tárgya lenni, amit a Tisza-Duna-csatorna építésének lehet betudni. Sőt úgy értesülünk, hogy éppen ez lesz a nagy gyűlés programjának egyik pontja is. A nagy bérletek és nagy vállalatokkal együtt, amely eszmék szintén Csongrád megyéből indultak ki, mint a magyar nemzeti szocializmus uttörő elvei. Mert hát tényleg a hazafias magyar népnek elvei a nemzetközi elvektől ép olyan távol áll, mint a középkorban, Kálmán király idejében a vallási fanatizmustól. Meg kell tisztulni a magyar földön a szocialis eszméknek is a német theoriák üres frázisaitól.

— **Harc a tüdővész ellen.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a községek szabályrendeletet alkossanak a fertőző betegségek megállításáról s azoknak módjairól, amelyek között a köztisztasági intézkedések, és az ovodák, iskolák egészségügyi vizsgálatai az első követelmények. Évek óta hangoztatjuk, hogy a magtárutcai ovoda kész járványfészek, de süket füleknek beszélünk. Ott lenne szép ovoda helyiség — ahol a Szentesi-körút mellett

az Árpád-utca előtti libalegelő van. A jelenlegi magtár-utcai ovodát pedig az előfogatosi lakásnak és istállónak át lehetne alakítani: mert most már Szentés város is kitelepíti az istállókat az új város háza épületéből.

— **Sok a magyar kivándorló.** Heggelnmüller Lászlóamerikai magyar osztrák nagykövet, aki Bécsbe érkezve, ott hosszabban tanácskozott az új belügyminiszterrel, hír szerint Bécsből Budapestre jön, hogy a magyar kormány tagjaival tanácskozzék. A Magyarországból való kivándorlásról van szó, amely annyira megnövekedett, hogy a nagykövetség és a magyar-osztrák amerikai konzulátusok személvete nem győzi a munkát. Hogy a magyar-osztrák hivatalnokok teljesíthessék a kötelességüket, számukat jelentékenyen szaporítani kell. A nagykövet erre nézve javaslatokat fog előterjeszteni. Ezeket akarja a magyar kormány tagjaival megbeszélteni, mielőtt visszatérne amerikai állomás helyére.

— **Rendőrség figyelmébe.** Ugy látszik, hogy sokan nem igen törődnek a renddel: mert kutyába sem veszik a rendőrség intézkedéseit. A káposztás piacról a járdán már egész kocsiutat csináltak, amennyiben a polg. leányiskola mellett keresztül-kasul rongálják a kövezetet. A nagyságos urak parádés kocsisai a járdán sétáltatják a lovakat, nem törődve vele bármilyen keskeny is a járda és az iskolás gyerekeket a sárba szorítják. De a biciklisek sem törődnek a publikummal: hanem szintén a keskeny járdákon bicikliznek. A biciklázások, a leggyalázatosabb káromlások, az ordítózások egész szabadon folynak, szóval olyan rend uralkodik nálunk, a minőt bátran megirigyelhetnek tőlünk a canadai indiánok. No, de hát azt mondja »András bácsi«, hogy tündnek muszáj lönni.

— **Meggátolt tűzveszedelem.** A f. hó 19-én 7 óra tájban Oláh Lajos jegenyeutcai házában a műhelyből kivezető kéményen veszedelmesen jöttek ki a tűz szikrák. A szomszédok figyelmeztették a káztulajdonost a veszedelemre, de miután ő megvizsgálta a kályhában az égő tüzet, megnyugtatta őket azzal, hogy nála tűzveszély nincs. A szomszédok azonban ebben nem nyugodtak bele, hanem rögtön bejelentették az esetet a tűzörsgnek és így Kádár Mátyás községi tűzoltó megjelent a helyszínen, aki aztán észre vette, hogy dacára annak, hogy a tüzet eloltották, a kéményen mégis erősen tódul a füst kifelé. Felment tehát a padlásra és a gyaluforgácsot távolította el a szomszédok segítségével első sorban, aztán lement és megvizsgálta a mennyezetet és akkor vette észre, hogy belül égnek a beletett gerendák, most már erősen hozzá láttak azoknak eltávolításához és így 9 órára három gerendát eltávolítottak, ami által aztán abban az erős szélben megmentették a lakosságot a nagy veszedelemtől. Kádár Mátyás községi tűzoltó derék munkát végzett és így az ő érdeme, hogy nagyobb baj nem történt.

— **Zsivány lelencházi fiu.** Molnár Balázs munkástelepi lakostól a f. hó 18-án 20 koronát Husz István lelencházi fiu ellopott. A pénzt a Györfösben elásta, de elfelejtette hogy hová és így a pénz nem került meg.

— **Lólopás.** F. hó 19-én éjjel Mészáros János szőlőjéből ismeretlen tettes egy lovat szerszámmal együtt 180 korona értékben ellopott. A csendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Az alma nem esik messze a fájától.** A f. hó 22-én az iskola folyosójáról Csabulya 12 éves leánya 3 drb leánysapkát és 1 drb boát ellopott. Megtalálták Csabulyaék padlásán.

— **Olcso subát szerzett.** Folyó hó 22-én Kabza Mátyás 50 koronát érték subáját ismeretlen tettes az utcán álló kocsi-járól ellopta. Kabza 10 korona jutalmat ígér annak, aki a tettes nyomára vezet. Ugy látszik, ha kinyomozzák a tettest, melege lesz annak suba nélkül is.

— **Utazás a föld központja felé.** Bjorustjerna hírneves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula «Utazás a föld közepébe» című regényét valószínűvé teszik, ha nem is végig de legalább az izlandi Hekla nevű vulkán kráterébe való leszállást. Bjorustjerna a helyszínen tanulmányokat tett és arra a meglepő eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyre le lehet szállni a föld belsejébe. Számításainál egy pisztoly dörrenésének viszhangját vette alapul. Groszemanu nevű szolgáját is rábirta már, hogy ez utjára kíséje el őt, mely összesen öt napot fog igénybe venni. Hegymászó botokkal, kötélhágcsóval, villamos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak utra a vulkán belsejébe. Élelmiszerül az öt napra nem visznek egyebet mint kétszersültet és Eszterházi cognacot mint oly szert, mely egyaránt táplál és ojtja a szomjuságot. A kráter nyílásánál egy négy ezer méter hoszu erős zsineg lesz egy könnyen mozgó hengeren felcsavarva, melynek egyik végét magukkal viszik a mélybe és mely a merész utasokat visszavezeti majd a tűzhányó hegy sötét kráteréből a föld felszínére.

— **Sikerült az Orsz. Posztókv. Aruháznak** (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós terfuruha szövetet egy csödbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre uténvétél csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tarós, remek mintázatú szürke, barna és drapp sheviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóinknak figyelmébe ajánljuk.

— **Görvélykóros gyermekek szedjék a »Sirolin-Rochet«-t.** Ez a legjobb creosotkészítmény, melyet a gyermekek a legszivesebben szednek. Kítűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmulnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ mint a csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

Oktalan és elitélendő

az az ember, aki betegnek érzi magát anélkül, hogy állapotán segíteni igyekezne és amikor a legkisebb munka is fáradtságosnak tűnik és az ember életkedve fogyni kezd. Ily esetben a gyógyszerárakból alfosphorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió egyike a legjobb és legbiztosabb szernek a test és idegrendszer erősítésére, felélesztésére. A Scott-féle Emulsió csakis a legjobb minőségű alkatrészeket tartalmazza, felülmulhatatlan tápszer, mely gyorsan új kedvet és új életerőt önt az elpetyhűdt szervezetbe.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a »hátán nagy csukahalat vivő halász« védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentye szolgál:

Dr. BUDAI EMIL »Városi gyógyszerára«

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárakban.

Szeplős arcot, naptól lesütött vagy persenésekkel tele arcot és kezét hófehérré és üdévé varázsol már 1 tégely **Kamilla-krém.** Ára 1 korona.

Kapható: **Balkányi Lajos** gyógyszerárakban Csongrádon. (Szivák-tér.)

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fonak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általánosan ismert házi-szer, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és igen könnyen emészhető formában nyújtja. Gyermeknek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. kapható a gyógyszerárakban.

— **A Pesti Napló ideai ajándéka,** az 1906. évi karácsonyi albuma kiállítása fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. A Pesti Napló ideai ajándékkönyve Rákóczi Album lesz. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képben fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Ez az új páratlan díszű ajándékot megkapja karcsónyira a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszokás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizet és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokokról vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala Budapesten, VI. ker., Andrassy-ut 27. sz.

Apróbb parcellákban eladó föld.

Heringer Mihály dohányraktár melletti földjéből 11 hold 1 és 2 holdas parcellákban kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó, — értekezni lehet a tulajdonossal Szentesi-körut 21. hsz. alatt.

A téli esték unalmát

csak úgy üzhetjük el, ha Wagner, a hangszer-király különlegességi hangszerek áruházából, Budapest, József-körut 37—39. sz. egy hangszert hozatunk, azokon egy órai gyakorlás után bárki megtanulhat játszani. **Hárfacitera,** 10 darab kottával ára 16 kor. **Szajharmonika** dobkiséréttel » 2 » **Trambaua,** új hangszere » 2 » **Facimbalom** verőkkel » 8 » **Harmonika,** citera kiséréttel » 5 » **Tamburica,** jó hangu » 5 » **Magyar citera,** verővel » 8 » **Iskola-hegedű** tókkal, 15 drb felszereléssel » 10 » **Harmonikák** orgona hanggal 5 koronától feljebb.

Képes árjegyzék ingyen.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az **Universal-Fluid** bedörzsölő szert, mely enyhíti: **csúzt, köszvényt, rheumát, fog-és fejfájást és makacs bőrcsiskeleget.** A kimerült izmokat és idegeket feladíti és erősíti, amit számos elismerő és hálalrat igazol. Egy kis próbátüveg ára 40 fillér, egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár:** Budapest, **Török J. gyógytára, Károly-u. 12. és Andrassy-ut 26.** Vidékre 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill., 12 kis üveget 5 kor. ért portó és csomagolás, költségmentesen küld a **Vörös kereszt gyógyszerár, Temesvár.**

Silha Józsefnek a Tisza oldali dűlőben levő 3 hold szőlője a benne levő épülettel együtt szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet lakásán, Halpiac-utca 13. sz.

Személyi hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíj jogosult hölgyek és magánosoknak 1/4—20 évig terjedő időre törlesztéssel! Különlegesség: A páris-, bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4°/_o! 4°/_o! 4°/_o! 4°/_o!
tőkeamat.

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fűrdő épületek, malmok, ásványviz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel!

Építésfélben lévő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban, a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank- és magánadósságok convertálása!

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan elsőrangú intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust!

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. E.

Budapest, V., Kohári-u. 19/B.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárakban, GYŐR, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huza-mosabb használatra való »Családi« üveg ára 5 kor, 3 fcs, vagy 2 »Családi« üveg rendelésnél már bér. utánvétellel küldjük

Köhögés!

Aki erre nem figyel, vétkezik saját maga ellen. A

KAIFER-féle mell-karamellákra

a 3 hársfáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus és elnyálkásodásnál.

5120 hiteles bizonylatok bizonyítják, hogy megtartja, amit ígér.

Egy csomag ára 20 fillér.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Balkányi Lajos és Barna Henrik urak gyógyszerárakban.

Lapunk könyvnyomdájában egy jó házból való fiu. ki legalább két polgári iskolát végzett, **tanulóul** fizetéssel felvétetik. =

Zongora oktatás.

Egy zongora művész és zeneszerző, a legjobb, legsikeresebb elméleti és gyakorlati tanmódszer szerint

zongora leckéket

hajlandó adni a tanulók házában, ott, ahol van zongora, amelyen a tanuló magát gyakorolhassa.

Az új tanmódszer szerint, mely gépies betanítás helyett, a zeneművek szerkezetének minden titkát megmagyarázva, nemcsak zongorázni, de a zenét megérteni is igyekezik a tanulóval — egy értelmes és szorgalmas tanuló néhány hónap alatt igen szép eredményt érhet el, úgy hogy aztán a jól megkezdett irányban és az elsajátított alapos ismeretek mellett, könnyen és gyorsan haladhat magától is a zongorajátékban, minden fenakadás nélkül.

Bővebb értesítést lehet szerezni a kiadóhivatalban.

A legelőkelőbb orvostanároktól által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely

a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST,

V. ker., Nádor-utca 16.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű **férnökötöny, felöltő vagy télikabát KRAUSZ F. és TSA** uri szabó-üzlete. Budapest, Kerepesi-ut 69. — Vidékre mintákat mértékvételi utasítással bérmentve.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

föltétlenül és biztosan gyógyít a hires és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi horvátcsfordói Rheuma-olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficamodásoknál, fülfájás és fülzúgás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerárak Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

Ára 1 üvegnek 2 korona. — Próbaüveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve **Vigyázz!** Egy próba mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélni.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti »Styriai« kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgép-gyár

magyarországi képviselő: FOGL J. L. műgépész. Budapest, VI., Csengery-u. 54.